

Vážený pan
Richard Brabec
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65
Praha 10, 100 10

v Praze, 4. 5. 2021

Otevřený dopis týkající se vašeho zapojení do ochrany včel před pesticidy

Vážený pane ministře,

Evropská komise stanovila za cíl Evropské zelené dohody obnovení biologické rozmanitosti a snížení používání a rizika pesticidů o 50% do roku 2030. Evropská komise tak poprvé uznala, že pesticidy jsou významnou hnací silou poklesu biologické rozmanitosti. Opylovači a zejména včely (včely medonosné, ale také čmeláci a včely samotářky), kteří poskytují základní ekosystémové služby, v Evropě ubývají a některé druhy již vyhynuly.

Navzdory tvrzení většiny politiků, že chtějí chránit včely a přírodu, nám fakta ukazují, že mnoho členských států EU a Evropská komise nadále podporují ekocidu generovanou pesticidy, což je v rozporu s Evropskou zelenou dohodou. V dopise ze dne 2. dubna 2021 komisařka EU S. Kyriakides informovala, že příliš mnoho členských států je proti zákazu venkovního používání tří pesticidů škodících včelám, konkrétně sulfoxafloru, benfluralinu a cypermethrinu. Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) zjistil vysoká rizika pro včely pro sulfoxaflor a cypermethrin, zatímco pro benfluralin nebylo možné rizika ani určit kvůli četným nedostatkům údajů v aplikační dokumentaci. Tyto tři látky proto nespĺňují kritéria pro schválení účinných látek podle článku 4 nařízení EU o pesticidech (ES) č. 1107/2009. Dále se v rámci probíhajících diskusí ukazuje, že by většina členských států schválila vysoký limit pro dopad pesticidů na včely. Zatímco v roce 2013 se země EU dohodly na maximálním limitu 7 % mortality ve včelstvu v důsledku expozice pesticidům, zdá se, že nyní většina členských států podporuje alespoň dvojnásobek, přičemž některé členské státy podporují až limit 25 % poklesu početnosti včelstva vystaveného pesticidu. To by porušilo jádro nařízení EU o pesticidech, podle kterého mohou být pesticidy povoleny, pouze pokud nemají nepříjemný dopad na životní prostředí. Zvýšení limitu za nepříjemné považujeme.

Všechny tyto diskuse probíhají za zavřenými dveřmi ve Stálém výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva, stanovisko nikdy není oficiální, což podle našeho názoru představuje demokratický deficit. Nynější vývoj situace považujeme za skandál: zaprvé, většina členských států odmítá podpořit přijetí pokynů pro včely od roku 2013. Zadruhé, navzdory tomu, že EFSA zdůrazňuje, že riziko, které pesticidy pro včely představují, je nadměrné, členské státy odmítají

tyto látky zakázat. Jako evropští občané proti tomuto nedemokratickému procesu vystupujeme.

Jako členové evropské občanské iniciativy Zachraňme včely a zemědělce žádáme, aby Česká republika podpořila zákaz venkovního použití sulfoxafloru, cypermethrinu a benfluralinu. Rovněž vás žádáme, aby Česko podpořilo usnesení o maximálním poklesu velikosti včelstev o 7 % nebo méně vlivem pesticidů.

Žádáme Vás proto o informaci, jaká je pozice České republiky ohledně zákazu sulfoxafloru, benfluralinu a cypermethrinu. Také Vás laskavě žádáme o informaci, jaké procento snížení velikosti kolonií Česká republika podpořila na schůzi Stálého výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva 24. a 25. března a jaké bude stanovisko České republiky pro schůzi výboru 19. a 20. května.

Děkujeme a těšíme se na odpověď.

S pozdravem

Anna Kárníková, ředitelka, Hnutí DUHA - Friends of the Earth Czech Republic

Jan Valeška, ředitel, Asociace místních potravinových iniciativ

O kampani Zachraňte včely a farmáře:

Evropská občanská iniciativa (ECI) Save Bees and Farmers sdružuje více než 200 organizací z celé EU. Evropská občanská iniciativa je nástrojem participativní demokracie v EU a jejím cílem je shromáždit více než 1 milion ověřených podpisů v celé Unii k vyvolání politické a demokratické diskuse v Evropské komisi a Evropském parlamentu o požadavcích občanů. Naše kampaň dosud shromáždila přibližně 600 000 podpisů a potrvá do 30. září 2021.